

Міжнародної науково-практичної конференції
«УКРАЇНА У СУЧАСНОМУ МІЖНАРОДНОМУ ПРОСТОРИ»
16-18 червня 2021 року, м. Одеса

Кудлай І.В.

старший викладач кафедри міжнародних відносин та права
Державний університет «Одеська політехніка»
(Одеса, Україна)

Мікуліна Т.

Здобувач вищої освіти
Державний університет «Одеська політехніка»
(Одеса, Україна)

ДІАЛОГ КУЛЬТУР І ПРОБЛЕМИ ДІАЛОГІЧНИХ ВІДНОСИН

Людство багатоліке і різноманітне. Взаємопроникнення традицій, звичаїв, способу життя проявляється на всіх етапах розвитку світової цивілізації. В умовах глобалізації проблема взаєморозуміння, відкритості, діалогу культур Схід - Захід видається важливою і необхідною з усіх точок зору, в тому числі - в плані взаємозбагачення культур і народів. Глобалізація, з одного боку, дозволяє народам краще розуміти один одного, пропонуючи для цього єдину мову, а з іншого - призводить до нерозуміння, тому по-різному розуміється учасниками міжкультурного діалогу. Процес глобалізації досить гостро поставив людство перед проблемою збереження національної ідентичності в новому міжкультурному просторі.

Міжкультурна комунікація займає одне з центральних місць при вивченні і оцінці сучасного стану людського суспільства, коли особливо важливо визначити оптимальні межі між глобалізацією і збереженням соціокультурного плюралізму, між терором і толерантністю. У процесі міжкультурної комунікації відбувається усвідомлення комунікантами соціальних норм «чужий» культури, що створює умови для успішної соціалізації та акультурації, що сприяють розвитку сучасної, відкритої до співпраці і творення мультикультурної особистості.

Взаємодія різних культур є багатовіковою традицією і нашого суспільного та державного життя, а національне різноманіття народів України - справжнім багатством країни.

Людина - істота соціальна, і одним з основних умов розвитку його особистості є спілкування з іншими людьми, культурами - так здійснюється міжкультурний діалог. Він і є одним з важливих показників духовної культури суспільства, а вона - ця культура соціуму - включає в себе такі компоненти, як духовна діяльність, духовні потреби, відносини в суспільстві.

Актуальним залишається вивчення проблеми культурних відмінностей і основ міжкультурної комунікації. Це і визначає діалог культур.

Діалог культур можна розглядати як «специфічний механізм трансляції культурних смислів, для виявлення властивостей якого і необхідно було виявити сутність формування смислів, особистісних характеристик мислення,

Міжнародної науково-практичної конференції
«УКРАЇНА У СУЧАСНОМУ МІЖНАРОДНОМУ ПРОСТОРИ»

16-18 червня 2021 року, м. Одеса

особливостей свідомості людини». Тому діалог культур може бути визначено і як один з принципів побудови системи естетичного виховання, і як основа побудови системи викладання гуманітарних предметів.

Діалог культур тому може бути розглянутий і як найважливіший засіб збереження і виховання духовності, оскільки такий діалог розвивається між культурами як носій духовної складової загальнолюдського досвіду. У процесі культурного діалогу люди не просто спілкуються, але збагачують один одного своїм духовним досвідом, своєю духовністю.

За самою своєю суттю діалог культур прямо пов'язаний з вихованням толерантності суспільства, бо толерантне ставлення до інших культур передбачає мобільність в свідомості такого ряду установок, що стосуються перш за все розуміння зв'язку між людиною, його культурою і процесом пізнання, що, як було зазначено вище, прямо впливає з діалогу культур. Діалог культур передбачає ще й активне формування цілого ряду компетентностей, пов'язаних з процесами комунікації і міжособистісного спілкування.

Отже, поняття «діалог культур» за своїм онтологічним змістом пов'язане з проблемами вироблення толерантного ставлення до інших культур і формування толерантності серед людства по відношенню до представників інших культур.

Список використаних джерел:

1. Данильян О. Глобалізація культури: протиріччя та тенденції розвитку [Електронний ресурс] / О. Данильян, О. Дзьобань – URL: <http://fil.nlu.edu.ua/article/download/109668/104660>
2. М'язова І. Ю. Міжкультурна комунікація: зміст, сутність та особливості прояву (соціально-філософський аналіз) / І. Ю. М'язова. К.: КНУ ім. Т. Шевченка, 2008.
3. Осипова Г. Культура і діалог культур у контексті глобалізації. [Електронний ресурс]. / Г. Осипова, Н. Садовська. – URL: http://www.experts.in.ua/baza/analitic/index.php?ELEMENT_ID=66888